

Sygn. akt **VI Gz 364/15**

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Beata Hass-Kloc**

Sędziowie: **SO Anna Harmata**

SR del. SSR Marta Zalewska (spr.)

protokolant: asyst. sędziego Justyna Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w K.**

przeciwko (...) **Sp. z o.o. w B.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na pkt II i III postanowienia Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydziału Gospodarczego z dnia 1 października 2015 r., sygn. akt V GC 407/15

postanawia:

uchylić pkt II i III zaskarżonego postanowienia i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Krośnie Wydział V Gospodarczy do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Krośnie Wydział V Gospodarczy w pkt I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 524,99 zł, w pkt II w pozostałym zakresie postępowanie umorzył, w pkt III zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 994 zł tytułem kosztów procesu, a w pkt IV nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 27 zł tytułem uzupełnienia opłaty sądowej od pozwu.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd podał, że bezspornie roszczenie powoda w zakresie zasądzenia od pozwanego odsetek za opóźnienie w płatności kwoty 11 000 zł, która w momencie wniesienia pozwu pozostała do zapłaty przez pozwanego z faktury było uzasadnione. Termin płatności został określony na dzień 13 listopada 2014 r., zaś zapłata należności nastąpiła przez pozwanego w dniu 26 maja 2015 r., przy czym została zaksięgowana w dniu 28 maja 2015 r. W pozostałym zakresie Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie uznając, że wydanie wyroku w zakresie zasądzenia należności głównej stało się zbędne, a to wobec jej zapłaty. W przedmiotowej sprawie stroną przegrywającą był pozwany, albowiem zmiana okoliczności faktycznych (wpłata przez pozwanego należności głównej w kwocie 11 000 zł) nastąpiła z woli pozwanego i to już po wniesieniu pozwu przez powoda.

Zażalenie na powyższe postanowienie w zakresie pkt II i III złożył pozwany, zarzucając naruszenie art. 355 k.p.c. poprzez uznanie, iż wydanie wyroku w zakresie zasądzenia należności głównej stało się zbędne wobec jej zapłaty przez

pozwanego i umorzenie na tej podstawie postępowania oraz art. 98 § 1 k.p.c. poprzez zasądzenie kosztów postępowania sądowego od pozwanego na rzecz powoda. W związku z powyższym wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uchylenie postanowienia o umorzeniu postępowania i o zasądzeniu na rzecz pozwanego kosztów w postępowaniu przed Sądem I instancji, jak również o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego jest uzasadnione.

Rację ma skarżący twierdząc, iż w przypadku, gdy powód nie cofnął pozwu po zapłacie należności w toku procesu, sprawa w tym zakresie nie podlega umorzeniu na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.; przeciwnie, powództwo winno zostać oddalone. Samo zaspokojenie roszczenia bez cofnięcia pozwu wywołuje bowiem jedynie skutki materialno-prawne w postaci wygaśnięcia roszczenia, prowadząc tym samym do oddalenia powództwa z powodu jego bezzasadności i nie zachodzi przeszkoda w merytorycznym rozpoznaniu sprawy, chyba że pozwany poprze stanowisko powoda w zakresie wniosku o umorzenie postępowania z uwagi, iż wydanie wyroku stało się zbędne.

W przedmiotowej sprawie powód w dniu 27 maja 2015 r. wniósł pozew o zapłatę przez pozwanego kwoty 11 000 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Pozwany w dniu 28 maja dokonał zapłaty dochodzonej pozvem kwoty. W dniu 8 czerwca 2015 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Na rozprawie w dniu 1 października 2015 r. pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 11 000 zł za okres od dnia 10 listopada 2014 r. do dnia 28 maja 2015 r. Nadto profesjonalny pełnomocnik, reprezentujący stronę powodową nie oświadczył się w żaden sposób w zakresie żądanie pozwu co do zapłaconej przez pozwanego należności głównej, w szczególności nie złożył oświadczenia o cofnięciu pozwu. Nie można tzw. „milczeniu”, zwłaszcza, gdy chodzi o zawodowego pełnomocnika, przypisywać dorozumiane „oświadczenie o cofnięciu pozwu”. Należy zauważyć, iż na rozprawie nawet po wyraźnym oświadczeniu pozwanego, iż nie wyraża on zgody na cofnięcie pozwu, gdyby za takie uznać stanowisko powoda, pełnomocnik pozostał bierny, a sąd nie zapytał, czy pełnomocnik cofa pozew. Powyższe pozostaje i tak bez znaczenia, skoro pozwany wyprzedzając takie ewentualne oświadczenie, nie wyraził zgody na cofnięcie pozwu. Zgodnie zatem z art. 316 k.p.c. sąd, wydając wyrok, bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Przez stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy należy rozumieć zarówno istniejące w tym momencie okoliczności faktyczne, jak również obowiązujący stan prawny (zasada aktualności orzeczenia sądowego). Do czynności wpływających na zmianę stanu sprawy istniejącego w chwili wnoszenia pozwu należy również spełnienie świadczenia przez pozwanego w toku postępowania, powodujące wygaśnięcie dochodzonego roszczenia. Jeżeli na skutek spełnienia świadczenia przez pozwanego w toku postępowania doszło do wygaśnięcia objętej roszczeniem wierzytelności, powództwo należało uznać za bezzasadne. W razie zaspokojenia roszczenia powoda przez pozwanego w toku procesu nie dochodzi do umorzenia postępowania, jeżeli powód nie cofnie pozwu, ponieważ w dalszym ciągu istnieje żądanie rozpoznania sprawy i orzeczenia o przedstawionym sporze. Samo zaspokojenie roszczenia bez cofnięcia pozwu wywołuje skutki materialno-prawne, prowadzące do oddalenia powództwa i nie zachodzi przeszkoda w merytorycznym rozpoznaniu sprawy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2014 roku sygn. akt III CZP 119/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1999 r. sygn. akt III CKN 936/98, niepublikowany).

Ponieważ rozpoznanie sprawy w zaskarżonej części przez sąd II instancji nie mogło nastąpić w drodze orzeczenia reformatoryjnego z uwagi na tryb zażaleniowy i konieczność wyrokowania, sąd uchylił w zaskarżonej części postanowienie, zawarte wyroku na podst. art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

W konsekwencji powyższego również rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie kosztów procesu wymagało uchylenia, skoro o kosztach procesu orzeka się w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, takie zaś wyda Sąd Rejonowy, rozstrzygając merytorycznie o powództwie zaspokojonym przez pozwanego. Sąd Rejonowy orzeknie zatem na nowo w całości o kosztach procesu za obie instancje zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu z uwzględnieniem, iż pozwany spełnił dług po wniesieniu pozwu i nie wyraził też zgody na cofnięcie pozwu (art. 108 § 1 i 2 kpc).